

(ماهیگیرها رفته‌اند...)

... نوشته بودم: وانگردا! حتمن گیرت می‌اندازند، مثل سگ می‌کشندت.
 نوشته بودم: بدبخت! وانگرد! فلک‌زده، همان خارجی که هستی خدا را
 شکر بکن. بنشین عرق‌سگی‌ات را بخور، خرکیف باش، وانگرد... نوشته
 بودم: خوش ندارم من هم توی این آتش بسوزم. و نوشته بودم:
 بیست‌دو سال که هیچی، صد سال هم که بگذرد انتقام طایفه را
 نمی‌خواباند... وانگرد!

توی سالن کوچک فرودگاه، لابه‌لای مسافرهای هوایی‌مای فوکر قراشه،
 پیدایش نمی‌کردم. وقتی همه هجوم بردن طرف تلنبار
 جامه‌دان‌هایشان، دیدمش: بغل در ورودی، مثل مجسمه ایستاده بود.
 آن موهای قشنگش تنک و خاکستری شده‌اند، ولی مثل همان وقت‌ها
 بلندند. ولی خیلی بیشتر از خیالم شکسته شده: خیلی خراب‌تر و پیر‌تر...
 با عینک سیاه که چشم‌هایش را که قایم کرده بود، نمی‌فهمیدم ترس
 دارد، تلواسه دارد یا بلکم پشیمانی... گفتم:

– جامه‌دونت...؟! برو ورش دار جلدی برمی!

جم نمی‌خورد. راه نفسم گرفته بود... هوای تازه می‌طلییدم. گفت:

– یه چمدون کوچک آییه...

– من دیگه اون بچه‌پادو نیسم. یادت که نرفته چه نکتبی زدی به
 بچگیم... برو ورش دارتایه آشنایی ندیده‌مون.

تکان نخورد. چشم‌هایم از بی‌خوابی شب قبل می‌سوختند. خیره که
 شدم به شیشه عینکش، تازه فهمیدم. پشت آن سیاهی چیزی مرده و
 خشک بود.

دستم را برای کمک پس می‌زند. خودش پاکشان، توی هوای رفتنم
 می‌آید بیرون... پاییز هم که شده، خورشیدِ تبلازمی این شهر از پشت
 ابرها هم می‌سوزاند، می‌پوساند. بدون کمک سوار ماشینم می‌شود. شک

می‌کنم بلکه حقه بازی کرده باشد... دنده سه می‌گوییم:

2

— اون‌همه نوشتم وانگرد، برا چی او مدی... این جا برآ تو قبر هم نیس...

— باید برم هفت‌ناخدا... بیرم هفت‌ناخدا!!...

— با ای چشمات هفت‌ناخدا دنبال گنج می‌گردی!؟... هر کی ببرد،

محاله من ببرمت! کور خوندی....

کور خوانده‌ای را از عمد گفتم... هوش و حواسم نبوده، گاز ماشین را تا ته

چسبانده‌ام. برای چی؟

— شب بو رمز چی بود؟

از دهنم پرید. نمی‌خواستم بپرسم... می‌گوید:

— تو که نباید واهمه‌ای داشته باشی. عزیز طایفه هستی. خدمتگزار همه

هستی... به گوشم رسیده که خیلی احترام داری... برای چی نامردی

کنی نبریم هفت‌ناخدا!!

— تو یکی دیگه حرف مردونگی نزن... مهمون منی؛ پرواژ جونت دارم...

— جون من؟... بشاش بپنهش! فکر کن این تنها خواهش من از توابی دنیا

هس؛ برم هفت‌ناخدا!!

بعد از چند سال که راحت شده بودم، باز برای هزارمین بار کوکب، مچاله

گوشه اتاق، پیشانی از روی زانوها برمی‌دارد... جای مشت‌ها: لکه لکه

سیاه به قرص صورت مثل ماهش، چشم‌هایش سیاه‌تر، باز چشم‌هایش

نحس، زل می‌برد به من... باز کاسه‌ای غذا جلوش هل می‌دهم.

اطرافش، ظرف‌های قبلی گندک زده‌اند... توی چشم‌هایش هر حرفی که

هست از عقل و دل یک پسر بچه خیلی سرتراست... معلوم است که آن

موقع نمی‌توانستم بفهمم. من همه‌اش یازده سالم بوده. معلوم است

عقل و سولم نمی‌رسید بفهمم آن نگاه سمجش چی می‌پرسیده.

— برام بگو چه شکلی شده شهر... هنوز روی درها کوبه زنونه مردونه

هس؟ رو دیوارا هنوز شعاری انقلابی هس؟

— خیلی درا دیگه زنگ و آیفون هم دارن... او مدم طرفای محله خودتان.

از وختی نیروگاه اتمی دوباره راه افتاده، شهرسازی کشیده شده اوون طرف. دیگه ای محله‌های قدیمی... همین خیال بکن که خونه‌ها یکی یکی خالی شده‌ان، یکی یکی ویرونه می‌شن.

— تو این سالا کی یا مردهان؟ لشکر عموها، دایی‌یا... ماشین جوجه‌کشی طایفه هنوز خوب پس می‌نداره؟

— به برادرات گفتم داری می‌آی. گفتن فقط پیشواز جنازه‌ت می‌آن. روی دیوارهای خیابان شعارهای قدیمی انقلاب را باران و آفتاب رنگ‌شان را برده‌اند. بعضی‌هایشان خط زده شده‌اند، شعارهای جدید آمده‌اند.

— سال‌به‌سال این‌همه سال‌هایی که گذشت، چشم‌هام کم‌کم سوختن. تو اون خارجی که نوشته بودی خوش بگذرونم، برای هر کی خوشی بود، برای من نبوده. چشم‌هام کم‌کم سوختند شدند خاکستر. باید عمل می‌کردم. نکردم. گذاشتم بشن خاکستر. ولی توی همین خاکستر هم کوکب رو می‌بینم... برای چی شبونه فرار نکرد؟... میون اون جمعیت برای چی اوMD بیرون... نامرد! ببرم هفت‌ناخدا!

صدایش مريض و خراشیده است. انگار تازه از عزای ننهاش خلاص شده.

— هفت‌ناخدا دیگه اون محل قاچاقچی یا نیس. هرجی تو خاطرت هس، بربیز دور! خیلی عوض شده. همه اون کومه‌خشتی‌ها ر کوفتن زمین، خونه‌های مهندسی‌ساز ساختن. همین روزا، میدون بلکه کوچه‌هاش ر آسفالت می‌کنن. حالا وسط میدون، جخ همون‌جا که کوکب افتاد زمین، دارن باغچه‌بندی می‌کنن، درخت گل ابریشمی. بنفسه می‌کارن، زمسونا گل می‌کنه اندازه کف دس.

— بنفسه یادته رمزچی بود؟

— من فقط پیغومرسون بودم؛ محروم‌راتون که نبودم.

— بنفسه یعنی بازار ماهی‌فروش‌ها، از اوایل صبح تا هر وقت که می‌تونست بیاد... ظهر هم اگه می‌اوMD من منتظرش وايساده بودم. به

باهانه خرید ماهی می‌تونس بیاد... لابه‌لای دکه‌های ماهی فروشا که
می‌گشت، منم دوروبرش، دنبالش می‌گشتم. حالا هم تو تاریکی چشمam
هر وقت بخوام ببینم، می‌تونم ببینم: دست سفید قشنگش از زیر چادر که
بیرون می‌بومد: بین برق برق پولک ماهی‌یا و تکه‌یخا... توی خیالم
دستش انگار از جنس ماه بود... به هر ماهی‌ای که دست زده بود دست
می‌کشیدم. گاهی طوری راهم رو تنظیم می‌کردم که روبه‌روش در بیام یه
لحظه چشم‌توچشم بشیم... بعضی وقتا هم نمی‌تونس بیاد... ماهی‌یا
فروش می‌رفتن، سینی‌یای بزرگ خالی می‌شدن، یخا آب می‌شدن...
ماهیگیرا می‌رفتن...

چشم‌های کوکب: خیره، پرسان، خیره به من... فرمان را با همه زورم
می‌پیچانم... پیرمرد را وسط خیابان ندیده بودم. نزدیک بود پول خونش
بیفتند گردند... حواسم به سرعتم... نکبت! این نکبتی که بغل دستم
تپیده... این که لم داده توی صندلی ماشینم، نکبت دارد وجودش... برای
این که دلش را بسوزانم می‌گویم:

– حالا رسیده‌یم طلافروشی قیصریه... نحسی‌ات ای بیچاره رو هم گرفت.
وضعش خراب شد. یکی از اونایی که بعد انقلاب به مال و منال رسیده‌ن
مفت خریدش.

– اون مرواریده... خیلی... آره نحس بود... ولی توی ویترین طلافروشی
وقتی دیدمش انگار جادو داشت. نتونستم ازش بگذرم... خیلی بد کاری
کردم. اشتباه احمقونه‌ای بود دادمش دست تو... و گرنه، می‌شد حالا
کوکب هامبورگ منتظرم باشه، من او مده باشم دیدنی خونواده‌ام، که
زود برگردم پهلوش... می‌شد هیچ‌طوری نشده بود.

باور نمی‌کنم بتواند بعض هم بکند... کف دستم خیس عرق شده. روی
فرمان می‌سرد... سخت است صدایم را صاف نگه بدارم. پروادارم مبادا
لرزش تنم به صدایم هم برسد... کنار، ترمز می‌زنم.

– همین جا آیی پیاده بشی، صاف که برعی می‌رسی به عرق‌فروشی ایروان.

رفیقت سرژی تا چند سال بعد از دررفتنت یواشکی ازم احوالت ر
می‌پرسید. وختی می‌گفت خبری ندارم، می‌گفت پس تو هم نامردی.
تنها طرفدارت عرق‌فروش ارمنی شهر بود.... حالا شده بستنی فروشی
صدق... می‌خوای؟

— اگه سرژی باشدش.

— دلت خوش...! بعد از انقلاب هم مرتبه دسوردار نبود. دو بار
عرق‌سازی دستگیرش کردن.

— راه بیفت!... سرژی خیلی خوب می‌فهمید. می‌گفت مرد اگه مرد باشه
عشق رو از دسه خر تو لجن زدن تشخیص می‌ده... بعد از رفتن من، به
شماها این حرف رو نمی‌زد؟... معلومه که نه... راه بیفت!

— ... دفعه سوم که ریختن تو خونه‌اش بگیرنش، همی تا بیان بتونن در
سردابِ عرق‌گیریش ر بشکنن، ناکس شکمبه‌اش ر پر کرده بوده از الکل
صنعتی... همه به گمونشون مست عرق دست‌ساز خودشه. هر کی باشه
از اون همه پررو پوس کلftی زورش می‌گیره. سیلی ولقد هم نوش جون
می‌کرده‌ها، مُقر نیومده که اقلن برسونش مريضخونه... نفسای آخرش
مقر می‌ياد. گفته بوده مست‌ترین مردن دنیا ر دارم می‌میرم!

— نگو دیگه!

باز کف خیس دست‌هایم را با شلوارم پاک می‌کنم. باز چشم‌های کوکب،
صورتش چاک چاک، دنبال من می‌گردد. هر جا بروم، مرا پیدا می‌کند، که
خیره بشود به چشم‌هایم، چشم‌هایم را بخواند.

— وقتایی که کوکب برات پیغوم می‌داد گل اطلسی، رمز چی بود؟

— خوبه يادت مونده... رمز این بود که دلش تنگ شده. غروب فرداش
قرارمون خونه ناخدا حشمت که باعچه‌اش گل اطلسی داشت... عمدن
هفته‌ای دو سه مرتبه اضافی می‌رفتم می‌نشسم پای ورزنی پیرمرد و
قلیون‌کشی، تا شک نکنن چرا هر بار کوکب برای زن ناخدا دوا می‌باره،
من هم هسم. دلخوشی ام این بود که کوکب، به باهانه احوالپرسی از

ناخداحشمت، بیاد کنار ما بشینه. چشمای پیرمرد که خوب نمی‌دیدن، ما بدون صدا با هم حرف می‌زدیم. از حرکت لبای هم می‌فهمیدیم حرفاًی همدیگه رو... ولی کوکب زودی شرمش می‌گرفت. ما حرف دلمون و اینا رو می‌گفتیم، ناخداوحشمت هم برای صدمین بار، نقلِ شاهکارای «برنو کوتاه» ش رومی گفت تو جنگ با فلان طایفه، یا جنگ با مزدورای هندی انگلیس... من و کوکب آخری یا گاهی حرف چشم همدیگه رو هم می‌تونسیم بخونیم.

این نامرد، آن وقت‌ها که از این عوالمش با کوکب به من نقلی نمی‌کرد... بلکه می‌گفته نیم‌قدهٔ گشنه‌گدا کجا لایق این حرف‌ها... ولی اگر بهم می‌گفت، خوب می‌فهمیدم... دو طرف خیابان باریک خیام دو عمارت مستعمراتی خرابه، انگار دروازه، یکدفعه بینشان دریا پدیدار می‌آید. می‌بینم که رو می‌چرخاند به پنجرهٔ کنار دستش. انگار از پشت شیشهٔ پنجره دریا را بو کشیده... نالش می‌کند:

— دریا!؟

– از همین خیابون ساحلی یه بولوار ساخته‌ن تا اون سر شهر... اگه
چشات سو دیدن داشت، می‌دیدی خوشگل و به‌قاعده ساختن. حالا
شده تفریح‌گاه مردم، مسافرا...

– بوهای شهر عوض شده‌ن. مطمئنم... هوا ابریه!... نه؟ بوی بارون توی
هواهس، ولی می‌فهمم که بوی دریا هم عوض شده.

خاکستر ابرها روی آب، سیاهی ابرهای دور چسبیده به آب... امروز دریا
عجیب بدون موج است امروز... ندیده می‌بینم: ماهی‌های مرده، شکم
سفیدشان بالا، بدون حرکت موج... ماهی‌ریزه‌های سیاه بهشان نوک
می‌زنند... برق برق لباس کوکب کنار باغچه شب‌بوهایش... دل‌دل
می‌کنم بهش بگویم خاله کوکب! من هم باهات یک رمزی بذارم؟

– چراغ کم بود این‌جا، تاریک بود شب... شبا که دریا طوفانی بود، موج
وقتی می‌کوفت به دیوار، می‌پاشید تو خیابون. من این‌جا بودم. آروم
می‌کرد آب که کوفته می‌شد بهم...

– یه جور غسل بوده بلکم.

. خیلی دوست داشتم این تکه رو. تاریکی، این‌جا برام می‌شد مثل یه بندر
خارجی، مرموز، خیلی دور از این‌جا... خیلی شبا این‌جاها قدم زده‌ام، به
خيال اين که کوکب هم کنار دستم هس... حتا تو خيالم باد اون موهای
بلندش رو می‌زد به صورتم... واقعن حس می‌کردم که موهاش به
صورتم، به لبام... دلم نمی‌خوادم بیاید... که بینیمش و خیس عرق
شوم... هیچ نمی‌خوام بیاد که مجبور بشم نصف‌شبا راه بیفتم بیام
کنار این دریا... اون‌همه شبا که کنار این دریا وامونده‌ام، دیگر دستم
اومنه که تاریکی دریایی شب خالی نیست: تو ش یک چیزای نامعلومی
سرگردونن: روح غریقا، ترس‌ها، راز و نیاز عاشقا به دریا، و تقاض آسمونی
گناهها که منتظرن اجازه نازل شدن بگیرن. سیاهی چشم‌های کوکب،
مثل تاریکی دریایی شب، دور و برم باز می‌شه که همه‌طرفم تیره‌وتار بشه،
ولی می‌بینم قرص صورتش مثل ماه... می‌بینم یه چشم‌ش می‌ترکد...

مرغ‌نوروزی‌ها، سمج، به لشه‌ای وسط خیابان نک می‌زنند. ماشین که نزدیک می‌شود، می‌پرند. از آینه می‌بینم که پشت سرم دوباره می‌نشینند وسط خیابان.

— نیروگاه اتمی که بودی، بین مردم حرف بود که با یه زن مهندس آلمانی سرو سرداری. من می‌فهمیدم سرو سرّ یعنی چه. منتها نمی‌فهمیدم تو که برا خودت یه خانم مهندس خارجی داری، پس برا چی کوکب رو هم...

توى ڪلهام، باز، صدای خفه خوردنِ سنگ به گوشت... باز، برمی‌گردم طرفِ سیم خاردار نیروگاه. سرباز نگهبان تفنگش را طرفم نشانه می‌رود و فحشم می‌دهد که دور بشوم... پشت سرش غول ساختمان نیروگاه اتمی: آرماتوربندی و آهن‌های لختِ گنبد نیمه‌کاره‌اش زیر آفتاب: انگار دست‌های یک غولی آهن‌ها را به هم باfte. یک طور خیلی غریبی است که نمی‌فهمم. می‌ترسم ازش... نگهبان‌های نیروگاه نمی‌گذارند یک پسر بچه بومی آن اطراف پیلکد. من هر بار که از کوکب برای او پیغام دارم، بارها هی تارانده می‌شوم و دوباره برمی‌گردم. زیر کفش‌هایم آسفالتِ آفتاب خورده نرم فرو می‌رود. تلواسه دارم از درز کفشم قیر داغ بزند تو، جخ دوباره پایم بشود تاول زرد... بالاخره او با آن لباس کار مرموزش از در بیرون می‌آید. باد توى موهای بلندش، قد و بالایش قدِ مهندس‌های آلمانی، دست روی سرم که می‌کشد، دلم می‌خواهد یک اتفاقی بیفتند که من برایش بجنگم و پیشمرگش بشوم... می‌گوید: «به کوکب بگو می‌یام...»

— اون زن آلمانی فقط یه ماجرا می‌خواست برای وقتایی که ایروننه... از روزِ مرگ کوکب... تو! چیزی هس که یادت باشه... چیزی که مهم باشه به من نگفته باشی؟

فحش می‌دهم و فرمان را چنان وامی‌گردانم، که تنهاش یله می‌شود، سرش می‌خورد به شیشهٔ پنجره.

—پروانیس... چند تا مرغ نوروزی پریدن میون خیابون.

9

ماشین را کنار می‌کشم. خیابان ساحلی خلوت است. اینجا احتمال این‌که خویش و آشنایی ما را ببیند کم است. خودش پیاده می‌شود می‌رود طرف دیواره ساحلی. از روی دریا نمی‌بادد می‌آید، صورت گرگرفته آدم را آرام می‌کند... هیکل نحیف ش توی باد... موج‌ها رویشان رنگین کمانه روغن، به دیواره سنگی می‌خورند. قطره‌هایشان به صورت‌مان پاشیده می‌شود.

— همین جاهای باید راه‌پله قدیمی باشه به دریا... ببرم اون‌جا.
جزر، آخرین پله‌های راه‌پله سنگی از آب بیرون می‌آیند. سبزه‌بسته و حلزون‌های کوچک رویشان سنگ شده‌اند.

— توی اون پله‌سنگی کوکب قرار بود خودش رو برسونه اون‌جا... فهمیده بودم دیگه انقلاب رو دارن مال خود می‌کنن... هیفده شب، تو تاریکی وسط راه‌پله منتظرش شدم بیاد... اگه فرار کرده بود خودش رو روسونده بود به من، محال بود دست ای مردم بهش برسه.

خفه‌خون می‌گیرد رو به دریا... باید بهش باید بگویم: من با کسی دشمنی و کینه‌کشی ندارم. می‌خواهم با همه صلح و صفا باشم. می‌خواهم وقتی سلام می‌کنم جواب بگیرم. اگر جواب هم نگیرم، رفتنا خدا حافظی می‌کنم. بهش باید بگویم: ساخت‌وساز نیروگاه اتمی که راه افتاده کار و پول آورده به شهر. یک آب‌باریکه‌ای هم برای من هم دارد. یک شرکت پیمانکاری کوچک، آن‌قدرها به جیب من می‌رسد که سفره‌ام جلو مهمان خالی نباشد؛ ته مانده‌ای هم پسانداز کنم تا به وقتی، طوری که انگار هیچ وقت نبوده‌ام، از این شهر بروم، برای همیشه خدا بروم... من از بیست و دو سال پیش هم — بهش می‌گویم — یاد و خاطره زیادی یاد نمی‌شود. بهش می‌گویم: چه توقع داری؟! با آن هیکل نحیفم، لابه‌لای آن جمعیت دور میدانه هفت‌ناخدا، مدام از تنه گنده آدم‌ها هی تنه می‌خوردم، دم به دم زمین می‌خوردم. همه حرص داشتند ببینند

سنگ‌ها کجا می‌خورند، خون چطور بیرون می‌زند... بهش می‌گویم:
بدبختِ کورمکوری! بعد از این‌همه سال، حالا من چطور مطمئن باشم
چیزهایی که توی کلهام هست دیده‌ام یا از نقل و روایت بزرگ‌ترها توی
خیالم آمد... ولی دیده‌ام. از لابه‌لای جمعیتی که کوکب را محاصره کرده
همین را خوب دیده‌ام، مدام می‌بینم که یکدفعه مثل یک معجزه،
یکدفعه... بلکه هم یک نشانه غصب آسمانی: لوله‌باد، مثل هوفه شیطان،
چادر کوکب را می‌کند از سرش، می‌پیچاند، بالا می‌کشاند... کوکب هنوز
به زانو نیفتاده. ولی لوله‌باد چادرش را از بالای سر جمعیت، چادر
سیاهش را می‌برد طرف دریا، می‌برد دورهای دریا... و من هم، قبل از این
که خاک و نمک لوله‌باد چشم همه را بسوزاند، می‌بینم آن قیامتِ
شیطانی را... خونین و خرمایی موج توموج، نکبت آن گیسو را می‌بینیم
همه: پُر پُر، تابدار... کوکب... از رشته‌رشته موهایش، رگه‌های خون
سرش شرمی‌کنند به گردن و سینه سفیدش...

حالا که خودش رفته توی ماشین نشسته، بروم راه بیفتم از این‌جا، بروم
بیرون از شهر بگردانمش تا هوا تاریک بشود. هوا که تاریک بشود توی
ترمینال اتوبوس تهران خالی‌اش می‌کنم می‌روم پی کارم.

— شبونه اتوبوس هس به تهرون... تا خبر او مدنظر پخش نشده باید بری!
هنوز هم اگه گیرت بیارن خونتِ رمی‌ریزن.

— ... هفت‌ناخدا رو که دیدیم... بعد از هفت‌ناخدا.

— انگاری بدت نمی‌یاد گیرت بندازن... ها؟ برا همی برگشتی؟... اگه
همینه می‌خوای، من نمی‌خوام این‌دفعه‌اش هم پای من می‌ون باشه.

— تو چی یادت مونده ازاون روز؟

— اون‌قدری نبود که عقلم بر سه پیغام‌پس‌غام‌های تو و کوکب ربردن
آوردن یه طوری جاکشیه.

یکه‌و داد می‌زند: خفه شو!

کور، مشت می‌کوبد به روبه‌رویش... دهنش پر از خِرخِر... باز مشتش کوفته می‌شود به شیشه ماشین. چهار لکه خون روی شیشه می‌ماند... تا ترمز بزنم، دور ماشین بدورم، در را باز کنم، هنوز دارد مشت می‌زند به شیشه... یقه‌اش را می‌گیرم که بکشمش بیرون. دو دستی، مفلوک صندلی را می‌چسبد. زورتر می‌کشم. عینکش پرت می‌شود کف ماشین... چشم‌هایش:... یکدفعه چشم‌هایش انگار پر از خاکستر...

در ماشین را به رویش وامی‌کوبم... برق برق فلس ماهی‌های تکه‌تکه شده روی آب دریا... هنوز باد قطره‌هایی از موج‌ها را به صورتم می‌کوبد. شاید به خاطر همین تک‌قطره‌هایی که غیظ و غضبم را می‌توانم مثل خلط بدهم پایین. مثل همه سال‌هایی که از عمرم گذشتند و رفتند. آن‌همه سال توی پسله یک تنها‌یی عزب، در آرزوی یک خانه‌زندگانی مثل آدم‌های دیگر، با امید داشتن یک خانواده...

آب‌پاشی، شره‌های آب، پر از نور: برق برق نقره‌ای روی شب‌بوها می‌ریزد. ناخدا جلال برای کوکب بهترین، خوشگل‌ترین خانه هفت‌ناخدا را ساخته... کوکب، مرا که می‌بیند، آب‌پاش سنگین را می‌گذارد لبه با غچه‌اش.... تا شب که شب‌بوها باز شوند و همه حیاط بزرگ پر از عطر بشود خیلی نمانده. کوکب به سمت عمارت نگاه می‌کند: پنجره‌ها... کوکب گفته حواسم باشد به آن چشم‌های ناسور پیرزن‌هایی که ناخدا جلال می‌فرستد کمک‌یارش... همه‌جا هستند، تیز می‌بینند. همین تا کوکب را می‌بینم کنار با غچه‌اش که آن را جای بچه نشده‌اش دوست دارد، به فکرم می‌رسد که به جای یواشکی گفتن رمز بنفسه، بگویم: «حاله کوکب! بنفسه نمی‌کارین تو با غچه‌تون؟»... غرق غرور می‌شوم از لبخند تحسین کوکب... کوکب سرتا پا پولک‌های نور: آفتاب‌غروبی از پولک‌های رنگ‌آبه رنگ لباس محلی‌اش خوشحال خوشحال می‌تابد. خوشحالی‌اش را از رسیدن پیغام می‌فهمم. نی‌قلیان هیکلم پر از مردانگی می‌شود از نوازش پشت انگشت کوکب روی گونه‌ام. و پشت پنجره مثل

دو سوراخ سیاه سیاهی چشم‌های پیرزنی را می‌بینم که دارد ما را
می‌پاید... «بیا برم تو! ده روزه برات بستنی نهادم تو یخچال.» صدایش
آرام، نرم؛ توی صدایش همیشه یک غم تنها‌ی و غریبی... پشت سرمان،
آبپاش حلبی از لبه باغچه می‌افتد زمین. آب پهن می‌شود روی کاشی‌های
 DAG... آب توی شیار کاشی‌ها که پیش می‌رود جزجزه‌اش را می‌شنوم...
 یادم نمی‌آید کی ماشین را راه انداخته‌ام و چطور رانده‌ام. و دیگر نمی‌دانم
 به کدام خراب‌شدہ‌ای ببرمش.... یکدفعه دستش را می‌آورد طرف
 فرمان. فرمان را سفت می‌چسبم.

— برای چی پیچیدی؟ از همین راه مستقیم که بری می‌رسیم
 هفت‌نادخدا...

— این تیکه راه ریه‌طرفه کرده‌ان. از طرف دیگه می‌رم.
 — که برم هفت‌نادخدا؟... ها؟... آره؟

انگار که ببیند، سرم را به قبول تکان‌تکان می‌دهم. دستش را برمی‌دارد از
 فرمان... گاهی دو سه تا قطره خاک‌آلود باران روی شیشه ماشین
 می‌نشینند. خوب است آدم برف‌پاک کن را کار نیندازد. نگاه بکند که
 قطره‌ها چطور کشانده می‌شوند طرف کناره شیشه... که گاهی نرسیده
 به کناره بخار می‌شوند، ردی خاکی ازشان می‌ماند... کوکب کنجله زیر
 پنجره اتاق... در را که باز می‌کنم، چشم‌هایش صاف زل می‌برند به
 چشم‌هایم. انگار همین طور منتظر بوده تا من بیایم. توی راهرو پیرزن‌ها
 می‌رونده و می‌آیند. همین یکی از همین‌ها گفته بود: نون و آبش رو هم
 بدین همین بچه کو ببره عوض مرواری... و نگاه کوکب به من خیره است
 تا پیغامی بهش برسانم. سر برمی‌گردانم عقب. پیرزنی با چشم‌های
 آب‌مرواریدی شکاک دارد نگاهم می‌کند... می‌بینم بی‌حواله رانده‌ام
 طرف خارج شهر.

— دیگه داریم از شهر می‌ریم بیرون. دست راستمون هنوز دریا هس. اون
 دورها همون جاییه که کشتی رافائل اون قدر موند که تنهاش زنگ زد...

عراق زدش غرق شد.... ساحلِ این جا... راستش رو بخوای هفت ناخدا
هیچ آثار و نشونی از قبلش نداره.

— اون میدونه هسش اون جا؟

— ... دریاش پرازآشغال و لجن شده. از بوی گندش نمی‌تونی وايسی.
بلکه اصلن درد را هم حس نمی‌کند. پشت دستش: مشت که کوفته،
پشتِ بند انگشت‌هایش خون زده بیرون: خون تازه که شر کرده تا لبه
دستش. کnar جاده، حالا دیگر کومه‌های خشته گلی شروع می‌شوند: از
توی تاریکی دریچه‌هاشان چشم‌هایی زل بریده‌اند به جاده، با چشم‌های
تراخmi هم تیز می‌بینند که چه کسانی توی ماشین نشسته‌اند... صدای
او بیشتر ناله است تا گپی:

— ... اون طوری که از کوکب گفتی درست نیس که بگی... نگو اون
حرفی رو که درباره اون گفتی... یه شب، می‌دونس که سرگردونم
طرفای دیواره سنگی، خیلی خطر کرد او مرد خیابون ساحلی که به آرزو:م
قدم زدن با او برسم. بغل دستم راه می‌یومد، ولی پهنای صورتش خیس
اشک بود.

— کوکب هی روز به روز برات عزیزتر می‌شد... دیگه فقط برای پیغوم
پسغوم یاد من می‌یفتادی.

— کوکب خیلی سر بود از این شهر. اگه اون قدر زود نداده بودنش به اون
ناخدا، حتمن من پیداش می‌کدم، خودم می‌گرفتمش... خیلی سر بود از
اون قاچاقچی دهاتی.

— هرچی بود و نبود مال شوهرش بود.

— برا همون که با دیگر ون خیلی فرق داشت، چشم دیدنش رو نداشتند.
دشمنش بودن.

از بین نخلستان تنکِ دل‌پیر رد می‌شویم. نخل‌هایی جاهایی یله کرده‌اند
سمت زمین، انگار که همین حالا از ریشه ورمی‌آیند می‌افتنند روی خاک...
باد ماسه‌های دریا را پای دیوار کومه‌های دل‌پیر جمع کرده.

– دل‌پیر یادته... مردمونش هنوز مونده‌ن... نه با پول، نه با زور، دولت
حریفشوں نشده. همه زمینای اطراف نیروگاه اتمی ر خریده، ولی ای
مردمون از ای کومه‌خشتی یا جاکن نمی‌شن.

– از توی تاریکی همین کومه‌ها، یکهویی می‌ریزن بیرون، آدمای
کپک‌زده، بیشتر از هزارتا، تو دهناشون یه فریادایی که نمی‌فهمم. می‌یان
دورتادورم جمع می‌شن، توی چشماشون همیشه یه کینه‌ای یا غضیی
هس که نامعلومه... نگاه می‌کنن و یه‌دفعه انگار با یه دستوری که فقط
خودشون می‌شنفن دست‌می‌برن به سنگ... فکر‌نمی‌کردی کورایی مث
من هم خواب ببینن؟... کورایی مث من هم دائم خواب ای کومه‌ها و
آدماش رو می‌بینن... سنگم می‌زنن که مث سگ بتارونتم.

توی جاده کناره دریا، گاز را گرفته‌ام... کجا؟ نمی‌دانم. روی خاکریزی،
سربازی یله داده به تنۀ تیربار ضدهوایی و دارد سیگار قلاچ می‌گیرد.
سمج؛ ما رانگاه می‌کند تا رد شویم.

– حالا داریم از بغل نیروگاه اتمی رد می‌شیم. از وختی مهندسای روس
اومدن، جلدی دارن خلاصش می‌کنن. حرف هس خارجی یا گفته‌ن
بمبارونش می‌کنن... اگه بمبارونش بکنن، می‌گن همه‌مون می‌میریم...
به گمونت درس می‌گن؟

تلخ‌خند می‌زند. نمی‌فهمم به مردن ما می‌خندد یا چی... گنبد بلند
نیروگاه سمت آسمان بالا رفته... خیلی بالا رفته... خیلی قرص و محکم
بالا رفته.

— بعد از دررفنت، هی سن و سالم که بیشتر می‌شد، پرس و واپرس خیلی
کردم درباره‌ت... تو عرق خور، زناکاری که بودی، که نه خدا می‌شناختی
نه پیغمبر؛ عیاشی و زن کم نداشتی تو دست‌وبالت... مهندس نیروگاه
اتمی، کیاویبا، محشور با خارجی‌با، حقوق کلون... لاکردار! چی کم
داشتی که کوکب راز راه به در کنی؟

— همون چیزی که هر چی پول و موقعیت و قیافه بیشتر داشته باشی،
جای خالیش بیشتر زجرت می‌ده.

— ناخدا جلال حق پدری گردن من داشت.

داد می‌زنم تو صورتش:

— خود نامردت خوب می‌دونی دروغ می‌گی که می‌گی یه قاچاقچی
دهاتی بود. یه مردی بود که ای شهر احترامش رداشت. کم مردی نبود.
خیلی دخترای ای شهر آرزو زنیش رداشتند. همو توای شهر دست خیلی
خونواده‌ها رگرفته بود از نداری دختر نفروشن به شیخای پفیوز عرب...
دستم جلو صورتش مشت می‌شد که بکوبم. کور بد بخت نمی‌بیند که
بترسد.

— اون قدر که مغورو و جوونمرد که بود... همین تو چنون داغ قرم‌ساقی
گذاشتی به پیشونیش، سرافکنده رفت دیگه هیچ احدالناسی ندیدش.
کمه برات تقاص کورمکوری... کمه برات ایلون ویلون تو دنیا بگردی.
دستم: کوچک و سیاه‌چرک: مشت... مشتم باز می‌شد و درخشش
مروارید کف دستم... جلو چشم‌های ناباور ناخدا...

— می‌دونسی اگه با اون دک‌وپوزت، ادا طوار خارجیت، خودت ربه زنگ
بیچاره نشون بدی عاشقت می‌شه... خیلی زنای نجیب محل تو خواب
هم نمی‌دیدن اون خونه‌زندگی شاهونه‌ای که ناخدا برا کوکبش ساخته
بود... بیچاره به گمونش کوکبش رکه گذاشته لای ابریشم و طلا، نمی‌پره
زیر لحاف چرک کسی.

ترمز می‌زنم. وسط برهوت... همین جا حقش است. همین جا که

کامیون‌ها آشغال‌های شهر را می‌آورند تلنبار می‌کنند، می‌سوزانند.

16

- اینم هفت‌ناخدا... همین جایی که ترمز زده‌ام، همون جای خونه
دی‌هاشم هس... توفیری نداره پیاده شی.
- از ماشین دور می‌شود. انگار جرئت ندارد جلوتر برود. دورتادر
می‌چرخد. یک لحظه شک می‌افتم که نکند دارد می‌بیند: آن دورها
تل‌های آشغال سوخته، هنوز دود ارشان بالا می‌رود...
دستش را طرف تل‌های سیاه آشغال دراز می‌کند.
- این سمت!... پس کوکب... کوکب داشته می‌آمده این سمت...؟ این جا
برای چی می‌اوهد...؟ برای چی مستقیم فرار نکرده بیاد سراغ من؟
دانه‌های باران درشت می‌شوند و رگباری. کوبهٔ قطره‌های باران روی
سقف ماشین انگار روی کله‌ام: کله‌ام انگار بدون پوست و مو... بلکه نکند
توی صدایم چیزی حس کرده. می‌بینم که سرگردان دور خودش
می‌چرخد. مثل سگی که هر طرف را بو می‌کشد... بو بکش! برهوت
دوروبرت را بو بکش... تقاص خون کوکب ساده‌دل بیچاره را که کشیدی
زیر لنگت... تقاص من که حالا انگار همین حالا پشت دست سنگین
ناخدا جلال کوفته شده تو دهنم، دهنم آتش، دهنم خون و دندان
شکسته توی دهنم... صدای ناخدا، غول هیبت بیخ گوشم: «ها! کیه اون
نامرد کو که می‌گی ای مرواری رِداده...؟ زیون بیا بچه!...» و انگاری یک
تکه مچاله‌مقوا، زانو می‌افتد روی کندهٔ زانوها: آن‌همه هیبت مردی و
قدرقدرتی، از ضعف دیوثی زانو می‌افتد... حالا انگاری همین حالاست که
زوze می‌افتد از زجر ناموسش... که می‌توانم من جلد پرم بیرون، بیرون
تند بدو... بدو، هی زمین بخورم از خجالت و ندانم کاری، زمین بخورم
و هی پا شوم و بدو، هی از نمی‌دانم کی بپرسم: چکار بکنم...؟ تا وقتی
که خودم را می‌رسانم به همین این نامرد، که بهش بگویم ناخدا مروارید
را از جیبم کشیده بیرون... که با همان بچگی ام می‌دانم که باید فرار کند،
که اگر فرار نکند می‌کشنندش... می‌بینم: رنگ پریده و بیچاره، مدام از من

بچه می‌پرسد چکار باید بکند... دستم را می‌چسبد.

17

«برو تو رو به خدا! خونه ناخدا... نترس، کاریت ندارن... اگه من رو دوس داری خودت رو برسون به کوکب. حالا حتمن گرفتندش زیر کتک... وای چی شد یه دفعه‌ای... بگو، برو برس بهش بگو: شب بو... همین فقط... خودش می‌فهمد چکار کند... یادت نرود: شب بو...» باورم نمی‌شود: تواناترین مرد، زیبا و داناترین مرد، یکدفعه این طور افتاده به سگ‌لرز از ترس، ناتوان... و خوشم هم می‌آید.

حالا هم کور و بی خبر، به خیالش دارد می‌رود طرف آن طرفی که کوکب داشته می‌آمده. رگبار باران بهش می‌کوبد. برمی‌گردد، کلافه، سرگردان می‌رود طرف دریا، برمی‌گردد... موهايش شر کرده روی صورتش، لباسش خیس چسبیده بهش، نحیفتر به چشم می‌آيد. خم می‌شود، دست می‌کشد روی زمین... مشت ماسه توی چنگش برداشته، لابد برای یادگاری... می‌آید توی ماشین. چشم‌های کورمکوری‌اش طرف من... با دستمال دست می‌برم بخار و لک خونش را از شیشه ماشینم پاک کنم... صدایش انگار... انگار ریخته ته یک چاه خشک و برگشته:

— برای چی آوردیم اینجا؟! اینجا هفت ناخدا نیس...

از ماشین می‌زنم بیرون. بروم طرف دریا.... سر و صدای آمدنش را روی آشغال‌های ساحل می‌شنوم: قوطی و بطری پلاستیکی، پوست میوه، دل و روده حیوان، آمپول مصرف شده، کله عروسک... کنارم، سر دو زانوها، زانو می‌افتد روی ماسه‌ها.

یک لحظه به فکرم می‌زند که اگر همین‌جا بکشم، جنازه‌اش را بسوزانم بدhem دریا، هیچ‌کس نمی‌فهمد کار من بوده... می‌گوید:

— من دیگه چی هسم که به دس‌انداختن بیزها!

دستم یک‌دفعه‌ای گرفته می‌شود توی تاریکی... از ترس دارم سنکپ می‌کنم. تاریک، خرخِر نفس‌های هول‌آوری توی اتاق هست. فندک بنزینی ناخدا جلال روشن می‌شود، نک یک سیگار شعله می‌کشد.

چشم‌هایش را می‌بینم: قرمز خون... روی پهناى صورت و توی
ریش‌هایش قطره‌ها برق می‌زنند. «حق نان و نمکی که بهت دادم خوب
به جا آوردی بچه...» و دیگر توی تاریکی، گل آتش سیگاری می‌بینم و
شبح سر بزرگش را... و همین‌طور نی دستم توی چنگش... توی آن
ظلمات، هر دقیقه انگار یک سال می‌گذرد، می‌گذرد، یک ساعت دو
ساعت... تا وقتی که به نظرم می‌رسد مدتی است درد دستم محو شده.
دستم را خلاص می‌کنم و یواش‌یواش دور می‌شوم... هنوز نمی‌فهمم که
ناخدا آن جمله را کنایه و سرزنش بهم گفت یا منظورش تشویق بود.

موج‌های لجنی، پراز‌آشغال تا نزدیکی پاهایمان می‌آیند.

– برای ناخدا من مث پسر نداشته‌اش بودم. بی‌ناموس‌شدنش من هم
تخصیرکار بودم. هر کسی هم که بگوید نه، بچه بودی نمی‌فهمیدی،
خودم می‌دونم که تخصیرکار بودم. شرمم از ناخدا هنوز هم تو جون و
دلم هس.

انگشت‌هایم مثل ده تیغ چاقو توی ماسه‌ها، بیرونشان می‌کشم... دست
بیندازم زیر بغلش بلندش کنم... نمی‌گذارد دستش را بگیرم که ردش
کنم از کرت‌های آشغال... خودش پاکشان توی هوای من می‌آید...
ماشین را که روشن کنم، هنوز هم دلم نمی‌آید برف‌پاک کن را کار بیندازم.
شرکردن قطره‌ها را روی شیشه دوست دارم. دنیا را دوست دارم پشت
رگه‌های باران ببینم... توی کله‌ام: پیش چشم‌هایم دیگر شروع شده:
می‌بینم دست‌ها و بازو‌هایی که رو به جلو پرتاب می‌شوند. سنگ‌ها را
می‌بینم... صورت‌های آدم‌هایی که نعره می‌کشند... و زوزه سنگ‌ها را
توی هوا می‌شنوم...

از کجا بدانم که نه، بلکه من هم توی میدانه هفت‌ناخدا دست برده‌ام به
سنگ. انگار من هم مث کاکای ناخدا جلال نفیر می‌کشم: «گیس‌بریده
نمی‌میره...» که همو تابوک سیمانی را یک‌متری کوکب بالا می‌برد
می‌کوبد که: «سقط شو سوزمانی!»

و می‌بینم که دارم حالا دارم بدون شتاب می‌رانم. پیش روی‌مان، درافق،
ابرها دریده شده‌اند، قرص خورشید دارد فرو می‌رود گوشه دریا. خیلی
درشت است، و یک‌طوری کمنور هست که می‌شود بهش نگاه کرد...
رگه خون روی پیشانی کوکب پایین می‌آید، کنار طره‌طره مویش، روی
پیشانی اش پایین می‌آید...

— برام خیلی تلخ و سیاه بود روزای انتظار تو استانبول. هر ماه می‌گفتند
ماه دیگه پناهندگیت قبول می‌شه. من دلیل خوبی داشتم واسه
پناهندگی. هه! می‌فهمی؟ از صدقه سر مرگ کوکب خیلی دلیل خوبی
بود که یه طایفه دنبالم بود که سرم رو بُره... تجربه کارم تو نیروگاه هم به
دردشون می‌خورد... فکر می‌کردم یادم می‌رده، یه زندگی تازه شروع
می‌کنم. نمی‌دونسم جهنم تازه اون‌جا شروع می‌شه... هامبورگ، مدام
کشونده می‌شدم که بشینم خیره بشم به آب... آبی که سرانجام وصل
می‌شه به همین دریا...

— ... بهش گفته بودم که هر طوری شد، هر چی پیش او مده، مبادا مقر بیای. نکنه اعتراف بکنی... بهش گفته بودم منکر بشه که با من... گفته بودم که به خاطر خودم نمی‌گم، چون من چون زن ندارم، حکم فقط شلاقه، ولی اون... دیگه می‌دونس... برای چی مقر اومد؟ برای چی فرار نکرد بیاد سر قرار مون... همه این سال‌ها، با این فکرا...

چشم‌های کوکب: پرسان، خیره به من... دیگر نمی‌خواهم که گردن من باشد برایش غذا ببرم. برای که همین که هی وق می‌زند توی چشمم نگاه می‌کند... دور سرش مثل یک هاله، موهای خرمایی اش: هیچ‌کس این موها را ندارد: مثل نشانه یک کفر و ناشکری... نه فقط تقاص گناه او، بلکه تقاص گناه‌های بزرگ‌تر... ناخداهای قوم و خویش، بزرگ‌ترهای طایفه، صورت‌هایشان عبوس، توی فکر، توی حیاط، توی اتاق‌های خانه ناخدا جلال نشسته‌اند، سیگار می‌کشنند. منتظر که ناخدا جلال دهن باز کند. پیرزن‌ها و زن‌های سیاهپوش می‌دانند که پچیچه‌هایشان به مردها می‌رسد، یا بلکه الهام می‌شود: «سرش ر باید ببرن»... «نه، خونش نباید ریخته شه زمین...»... «نه، برای بی‌حیایی و زنا مطابق دستور دین باید...»... و جوان‌های فامیل، جاشهای مطیع ناخداها، چاقویشان توی جیب، سر کوچه‌ها کمین؛ خانه به خانه دنبال مردی می‌گردند که جرئت کرده ناموس یک ناخدا را سیخ بکشد. او هنوز دارد و راجی می‌کند:

— ... خودم خواسم. گفتم دیگه می‌خوام برای چه... می‌خوام بگم... هر کی اراده‌اش رو داشته باشه می‌تونه چشماش رو مث دو تا چشم‌ه خشک بکنه...

می‌پرم و سط حرفش که بگویم:
— رسیدیم.

ولی نمی‌گوییم که همیشه که می‌آیم این‌جا، ماشینم را همین این‌جا‌یی

پارک می‌کنم که آن روز لابه‌لای جمعیت زور می‌زدم راهی باز کنم که
کوکب را بینم...

آن دورها، در مرز دریا، گنبد بزرگ نیروگاه در همین هوای عصرانه هم
هنوز سفیدی می‌زند. مثل یک ارابه از آسمان آمده... عظمتش، جنسش،
شکلش، یک طوری اصلن و ابدن اعتناییش نیست به کومه‌های خشتی
گلی، نخل‌های نی قلیانی عنین، ما آدم‌ها که برایش کوچکیم...
او انگار جرئت ندارد پیاده شود. هنوز دارد می‌نالد:

– برای چی نیومد؟ تو اون پله‌ها هیفده شب تا صبح موج بهم کوفت و
منتظرش موندم. مطمئن بودم می‌یاد... دوستام تهرون ترتیب همه‌چی
رو داده بودن. فقط باید خودمون رو می‌رسوندیم تهرون. از اون جا
می‌رفتیم ترکیه... آخه برای چی موند؟.. که روز روشن بیاد بیرون تو
میدون جهنم برای چی؟

دستش را تکیه می‌دهد به گلگیر ماشین. انگار از وقتی روی ماسه‌های
آشغالدونی زانو افتاد، دیگر رمقی توی پاهایش نیست که سر پا بایستد.
زیر بغلش را می‌گیرم. ببرمش وسط میدانه. درست همان‌جا که کوکب
خاک افتاد. سمت راستش خرابه‌های هفت‌ناخدا... چپش، دریا و کپه
مه... زمین می‌نشیند. دست می‌کشد روی خاک.

– ناخدا کلام نمی‌اوmd که کوکب ری چکار بکن. تو یه اتاقی، دور از همه
چمبک می‌زد و مات به دیوارا نگاه می‌کرد. کاکاش خیلی آتیشش تند
بود. همو خودش هم بود که گفت باید تو و کوکب ری بکشن... ناخدا روز
مرگ کوکب تو انتظار نبود.

خاکی که از زمین برداشته بو می‌کشد... با دست نشان می‌دهد به همان
طرفی که کوکب خیره مانده بود.

– اون‌جا چی هس؟

– بگو چی بود؟ حالا خرابه دکون هاشم دلواری هس. یه تکه از تابلو
مغازه‌اش از تو خاک بیرون مونده. زنگ‌زده، پوسیده... اون وقتا روش

نقاشی بزرگ یه بطری کانادادرای بود، دورش یخ بود. من هر وقت
می دیدمش عطشا... دهنم آب می افتاد.

— دیگه چی هس؟

و نمی گویم که روی تل خرابه دکان دو سگ ولگرد نشسته‌اند، به ما نگاه
می کنند.

— حتمن بوده... کوکب حتمن او مده بیرون برای همون... بهم گفته‌ان...
کوکب مات مانده بوده این طرف. برای چی؟

کپه‌های مه نزدیکی ساحل و امانده‌اند. مثل آدم‌هایی که ابا دارند به هم
نزدیک بشوند، حلقه بزنند. که ابا دارند به همدیگر نگاه بکنند. دورتر از
آن چه که باید ایستاده‌اند. دورتر از سنگ‌رس... یک اتفاقی دارد می‌افتد
که قبل نبوده. قبلن ندیده‌ایم. حتا یک بچه هم می‌فهمد که واهمه‌ای
توى هوا هست که تازه است... کوکب که دزدکی از خانه آمده بیرون، قد
و بالایش توى چادر هم معلوم است که قد و بالای کوکب است... پیرزنی
کل می‌کشد، با انگشت نشان می‌دهد کوکب را... هلهله می‌کشد که:
«سی کنین! کوکب خانوم! نجیب خانوم...»... از طرف دیگر زنی دیگر
جیغه می‌کشد: «بی حیا! بی چشم و رو روز روشن او مده بیرون...» کوکب
وسط میدانه خشکش می‌زند. کل کشیدن‌ها بیشتر می‌شود... می‌بینم
که از هر طرف مردی، زنی در می‌آید... دارند دوره می‌کنند دور کوکب
را... هر طرف که می‌خواهد برود، جلوش یک چند تایی در می‌آیند.
کاکای ناخدا از توى خانه ناخدا بیرون دویده... «کجا در می‌ری
روسیا!؟»... همو اولین سنگ را پرتاپ می‌کند. صلوات می‌فرستد...
سنگش رد می‌شود از کوکب. طرف مردھای آن طرف مقابل می‌خورد
زمین، می‌غلتد طرف پاهایشان.... دومیش هم نمی‌خورد... فحش
می‌دهد... می‌رود جلوتر. هوار می‌کشد و پرت می‌کند. چشم‌هایش انگار
پر از اشک شده‌اند. بالاخره یک سنگش می‌خورد به سر کوکب... توى
سیاهی چادر کوکب، رنگ خون پیدا نمی‌شود؛ خون فقط توى پارچه

سیاه برق می‌زند از آفتاب... زمین و زمان یک طور هول‌آوری هست،
حلقه آدم‌ها دارد پر می‌شود، بسته می‌شود؛ هنوز از توی تاریکی کومه‌ها
در می‌آیند... کوکب هنوزی مرا ندیده. حلقه گوشتی که هزارتا دست دارد
دارد نزدیک‌تر می‌شود به او... من، نحیف، از مردها تنہ می‌خورم، هل
می‌خورم عقب، زور می‌زنم، از بین پاها خودم را می‌رسانم جلو جمعیت،
جلوtier حتا... خیلی جلو نعره می‌زند کاکای ناخدا: نامسلموناش
نمی‌زنن... و می‌کوبد.

همین موقع هاست که، یکدفعه‌ای، لوله‌باد از سمت شهر، چرخ‌چرخان،
می‌توفد توی جمعیت... بلکه اصلن خود کوکب عمدن لابد خواسته که
چادرش را بدهد باد، که یکدفعه: جهنم موهایش: برنه، لخت،
خون‌چسیده... آتش جهنمی موهایش، با سرخی خون سرش، با هم یک
رنگی را ساخته‌اند که این دنیایی نیست... خورشید دیوانه‌تر می‌سوزاند.
عرق آدم‌ها به سر و رویم می‌چکند... پیرزن‌ها شروع می‌کنند. تکوتک
ریزه‌سنگ‌هایی پرتاب می‌شود... نزدیک‌های کوکب زمین می‌خورند،
غلت می‌خورند طرفش، نرسیده بهش وامی‌مانند... بلکه انگاری سنگ‌ها
به کوکب کارگر نیستند. هنوز شق و رق وایستاده که بزنند بهش...
لجباز‌تر از خود شیطان ایستاده...

و می‌بینم. درست رو به من که چرخیده، یکدفعه چشم‌هایش مرا پیدا
می‌کنند... دارد نگاه می‌کند به من... پرسان نگاه می‌کند... از احوال این
کور بدبخت پرس می‌کند.

به نظرم می‌آید که توی توده مه روی دریا هیکل‌هایی می‌بینم. و آن
دورها، ابرهای افق هنوز سرخ‌اند از غروب خورشیدی که مدت‌ها قبل
رفته توی دریا... این چندمین باری است که به ساعتم نگاه کرده‌ام؟ کند،
دقیقه‌ها، گه و کند می‌گذرند. او، هنوز ساكت، دوزانو روی خاک
هفت‌ناخدا کنده زده. انگار که جان و رمقش را داده باشد به
چشم‌هایش، ماتکش برده سمت دکان دلواری، بلکه بیند چیزی که
آن جا نیست... می‌خواهم سرش هوار بکشم سرش که بدبخت... لیس!
آن جا هیچی نیس جز خرابه ولاشه سگ‌های مرض‌زده...

— برای چی تو روز روشن او مده بود بیرون؟

برای بی‌خبری از تو زنازاده! نه! کفرات! کفرات! همان بود... لجباز،
کوکب... غصب و کینه همه را آتشی می‌کند: به لج همه ما، مسخرگی
همه ما، به لج آن همه آن مردهای نامحرم بلکه — سرش را به چپ...
سرش را به راست... چپ و راست سرش را می‌گرداند وامی‌گرداند...

انگار که روبه روی یک آینه‌ای نشسته باشد، که با تکان سر خرمن
موهايش را باد بدهد که افshan بشود خرمن پُر موهايش، که دست ببرد
از پشت سر خرمن موهايش را بگيرد، دسته‌ash کند و یک حلقه کش را
که با دو سه انگشت دهنهاش را باز کرده بیندازد بهش... موهايش
دسته‌dسته خونی، مثل مارهای سرخ جهنم... همین بود، بلکه همین،
یک طوری عشهٔ لکاتهٔ لجباZی هم که توی تکان تکان دادن موهايش
هست که غضب مردم را آتشی می‌کند، که دیگر بی‌هوا دست می‌برند به
سنگ و کلوخ... که دیگر نعرهٔ کاکای ناخدا تنها نیست... یک چشم
کوکب می‌ترکد...

نمی‌فهمم چقدر گذشته...

— تورات باز بود خونهٔ ناخدا! چقده دیدیش؟

از وقتی که دیدمش دلهره داشتم که این را نپرسد.

— ... لو که رفتین، دیگه هر کس و ناکسی که یه گوشه‌ای دیده بودتون
دهنش واZ شده بود، فاش می‌کرد... بلکه ده تا هم می‌ذاشت روش.

— تو که پیغام من رو بهش گفته بودی؟ چرا مقر اومد؟ چرانیومد؟

— نمی‌دونم... هیچی نمی‌خورد، لالمونی گرفته بود هیچی هم نمی‌گفت.
حتا یه کلمه... انداخته بودنش تو یه اتاقی، هر چی خواهر مادر ناخدا،
کاکاش می‌زدنش، یه نالیش هم ازش نشنیدن... بعد شیش هف روز
ناگهونی، بلکه یه دفعه بترکه، سینه‌به‌سینه همه وايساد، همه‌چی ر گفت.
جاهايی که پنهونی رفته بودين... پيرزنا نقل می‌کردن از يه شب تا دم
صبح تو قایق، دریا هم که با هم رفته بودين گفته... از سير تا پياز
كاراتون... همه‌چی.

— نه! هیچ وقت... تو قایق؟... ما هیچ وقت با هم نبودیم...

— انگاری شرم و حیا ر تیپا زده باشه... هر باري که کيف هم ر رسیده
بودين واگفت.

— می‌تونس ازاون اتاق فرار بکنه؟

تاری شامگاه دارد روی دریا قوام می‌گیرد. حالا دیگر نمی‌شود فهمید آن
جا مه هست یا تاریکی.

— من چه بدونم؟ من روزای آخر که ندیدمش.... یه چند روز اولی من
براش خوراک می‌بردم. هیچی نمی‌خورد.. بعدهش دیگه من نبردم...
پیزنا خودشون قاتقش می‌دادن.

سعی می‌کند بلند شود... کمکش نمی‌کنم. نیم خیزشده، می‌افتد.

— می‌تونس فرار بکنه که بیاد؟

فریادش جان ندارد. ولی گلوی من خیلی نعره دارد:

— اتاق پنجره داره... نداره؟ هر خرابشده‌ای پنجره داره، ای رِمی دونی؟
خرابشده اتاقاً پنجره دارن، پنجره‌هاشون هم از تو وازمی‌شن...
و تاریک‌روشنای شامگاهی، دورتادورمان شبح آدم‌هایی که نعره
می‌کشند، سنگ می‌زنند.

— ... راحت از تو وازمی‌شن. نصف‌شبا هم وازمی‌شن. وختی یه ناخدای
بی‌خبر بدخت رو دریا داره با موج و طیفون و ژاندارم می‌جنگه،
سگ‌جونی می‌کنه که یه بارِ نکبته‌ی دیگه رِ برسونه اون‌ورآب، پنجره‌خونه
دلخوشی قرم‌ساقیش وازمی‌شه، یکی ازش می‌پره بیرون می‌ره سر
قرارش...

مشت و چنگش توی هوا پرپر می‌زنند که به من برستند و نمی‌رسند.

— تو چه دردی داری؟

— مگه تو دردای دیگر و نمی‌حالیته؟

باد... باد... نعره‌ام با ریزه‌تغ غضبم به صورتش:

— اون وقتات هم که چشم داشتی نمی‌دیدی. اون چشمات فقط هیز
ناموس دیگر و بود. که از سر مرغای خونگی هم نگذشتی... فقط واسه
کیف و دسه خرت...

— تو آشغال‌کله‌ای! خیلی کله‌ت آشغاله که فقط گند دسه خر تو کله
آشغالت گه گرفته، که نمی‌فهمی عشق...

— زرنیا!... از لجن کاری تو، همون بچه نادونی که من بودم چشام چنون

27

واز شد که هیچ وقت دیگه...

گلویش بلکه جر خورده، رخم و خونی:

— لجن نبود! عشق بود، لجن کله امثال توئه!... اگه خود عشق نبود که کوکب قبول نمی کرد... عشق بود که ویرون کرد؛ اگه نبود که مث هزارهزارا کثافت کاری شماها پنهون می موند.

شبح سگ‌ها روی تل خرابه نیست. ولی آن دورهای شامگاه، سگ‌هایی زوزه می کشنند... دیگر رمق ندارم. ناله است توی گلویم که:

— که از اون پس دیگه به هیچ زنی اعتماد نشد. نشد که یکی از همین کوکب نجیب خانوما ری ببینم و به فکرم نیاد. تو فکر عروسی با هر دختری که افتادم، زیر یه نره خری دیدمش، جخ قی و استفراغ تو گلوم از خواب پریدم.

زل می زنم توی کورمکوری چشم‌هایش که بگویم نگویم بهش؛ بگویم همیشه آن نره خرا خود او می دیده‌ام... و نمی گویم.

— همون بچگیت هم موذی بودی... به همه دروغ گفتی.

یقه‌اش توی دستم، وحشت می کنم از سبکی و بی جانی‌اش... ولش می کنم. ولو می شود زمین. پیشانی می کوبد همان نزدیکی‌هایی که خون کوکب پهنه می شود... چنگ می کشد به خاک، خاکی که فقط باران جرئت کرد خون و خردگوشت‌های کوکب را ازش بشوید... نعره‌های آدم‌هایی که سنگ می زنند، غیظ و کینه دوروبرمان می چرخند... یکی فریاد می زند: «صب کنید لامصبا...!» و سنگ‌ها زوزه می کشنند... «زنزید دیگه...!» و صدای این یکی هم گم می شود توی نعره‌ها... و سنگ‌ها زوزه می کشنند... پیشانی او هنوز به خاک، جلوپاییم؛ حق‌حق می افتد:

— من ای ... سالا... همیشه شک داشتم. حالا دیگه مطمئنم. محاله ناخدا بی دلیل یه دفعه به جیب تو شک کرده باشه. دروغ گفتی... خودت بودی مروارید رو نشون دادی به ناخدا... خودت ما رو لو دادی نامرد!

– خوب فهمیدی. دیر فهمیدی بیچاره... تو که نامرد نبودی، می‌مدى
بیرون از تو سوراخی. دل می‌کردی می‌مدى سینه به سینه کاکای ناخدا
درمی‌اومندی می‌گفتی تخصیر تو بوده... اگه تو ری‌می‌کشن بلکه کوکب
ری... پس واسه چی نیومدی؟

باد... باد فریادهایم را برد. زنجموره‌اش را می‌برد.

– مطمئن بودم فرار می‌کنه... پیغام شب‌بو قارمون بود نادون!
می‌دونس شب‌بو یعنی کوتاه نیاد، بیاد کجا، کی بیاد... باید می‌اومند. شب
به شب هی گذشت و من منتظرش بودم بیاد. بیاد ببرمش از ای
خراب شده، نیومد...

چشم‌هایم تار شده‌اند؟ یا هوا همین قدر تاریک شده؟ او خفغان گرفته
دیگر. بلکه ماتکش برده جایی. نمی‌دانم باید بهش بگوییم یا بگذارم برای
وقت مرگش، که بارها دیده‌ام که دمدمای نفس‌های آخرش سر می‌برم
در گوشش که بهش بگوییم که پیغام شب‌بو را هیچ وقت به کوکبش
نرساندم. حق و عدالت نبود این پیغام را هم برسانم... ولی حالا که
می‌فهمم، پس از حالا... از همین حالا قشنگ توی خیالم می‌بینم که
بالاخره یک روزی می‌آید که این سگ‌جان دارد جان آخرش در می‌رود و
من سر می‌برم در گوشش بهش می‌گوییم: «خب بدخت زودتر بهم
می‌گفتی که بفهمم پس برای چی هر بار که می‌رفتم توی اتاق، چشای
کوکب خیره بیهم، برای این که منتظر همین پیغام شب‌بو بوده که بداند
 fasقش پایش واپساده یا... که پس لابد فکر می‌کرده که اگر پیغامی
نیست، پس تو فرار کرده‌ای، که پس همه عشق و عاشقی‌هات دروغی
بوده، که باهاش کیف‌هات ری‌کرده‌ای وزده‌ای به چاک...»

که پس... حالا می‌بینم: از توی خانه هم که زده، بیرون میدان هم که
آمده، آمده بیاید دنبال من بگردد... زیر باران سنگ هم، تمام مدت هم
که چشم دوخته به من، پس هنوز که هنوز است منتظر است که اگر
پیغامی هست، پیغامش را بگوییم که لااقل دلخوش بمیرد. تمام مدت که

سنگ سنگ به او می‌زند، تمام مدت انگاری لابه‌لای سنگ همی

29

می‌خواهد لااقل توى چشمم بخواند، اما اين بار نمي‌تواند...

توى تاريکى شب، نه مثل چراغ‌های کومه‌ها: تک‌تكی و کافوري؛ که
خوش‌خوش، سفید، چراغ‌های نیروگاه، کنار دریا، گلوبندی
می‌درخشند. انگاریک کشتی بزرگ اقیانوسی به گل نشسته...

شیراز، ۳ صبح ۱۳۸۴

بازنويسى: پراویدنس، آگوست ۲۰۰۶

نهائي: لس‌آنجلس، نوامبر ۲۰۱۹